VIII. Motolský den
zobrazování v pediatrické radiologii
7. 6. 2018, FN Motol

Mikční cystouretrografie
MCUG

Zuzana Holubová a tým dětské části KZM
Klinika zobrazovacích metod
2. LF a FN Motol

Mikční cystouretrografie

- jedno z nejčastějších skiaskopických vyšetření
- kontrastní látka – jodová (Iomeron 350)

- anatomie močových cest
- močový měchýř a dynamika jeho vyprazdňování
- vezikoureterální reflux (VUR) – přítomnost a stupeň

Indikace

- po cíleném ultrazvukovém vyšetření – MCUG není metodou první volby

- podezření na přítomnost VUR + kontrola vývoje nálezu při VUR
- chlopeň zadní uretry u chlapců
- dysfunkce dolních močových cest
- vrozené vývojové vady, anorektální malformace, kloaky

Příprava pacienta

- nepříjemné vyšetření – dostatečné vysvětlení v časovém předstihu – letáček, web

detskyrentgen.cz

Příprava pacienta

- nepříjemné vyšetření – dostatečné vysvětlení v časovém předstihu – letáček, web
- oblíbená hračka, knížka, lahev, tablet

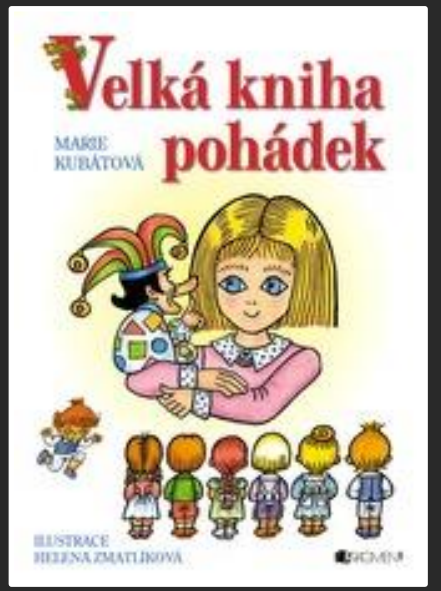

Příprava pacienta

- nepříjemné vyšetření – dostatečné vysvětlení v časovém předstihu – letáček, web
- oblíbená hračka, knížka, lahev, tablet
- po zaléčení, antimikrobiální profylaxe (negativní kultivace)

Příprava pacienta

- nepříjemné vyšetření – dostatečné vysvětlení v časovém předstihu – letáček, web
- oblíbená hračka, knížka, lahev, tablet
- antimikrobiální profylaxe/ po zaléčení
- (midazolam intranazálně/ perorálně)
- CAVE alergie na jodovou kontrastní látku

Průběh vyšetření

- katetrizace močového měchýře
  - mimo rtg pracoviště pediatrem či urologem
  - výživová cévka (4-8 F)
  - Mezokain, u chlapců přímo do uretry

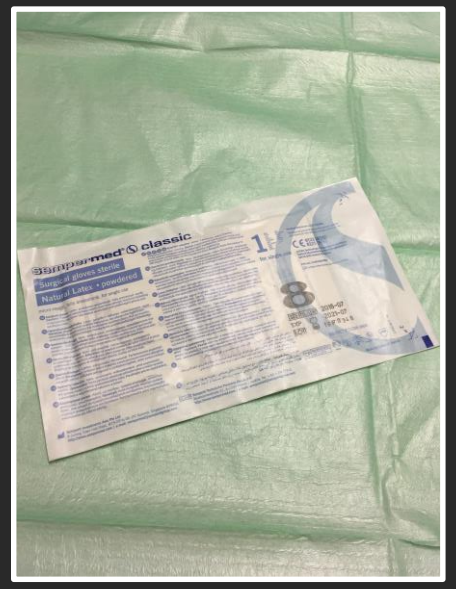

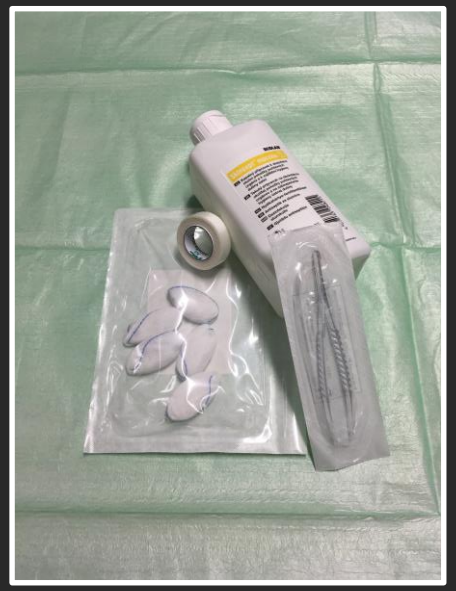

Průběh vyšetření

- katetrizace močového měchýře- mimo rtg pracoviště pediatrem či urologem
  - výživová cévka
  - Mezokain (počkat několik minut), u chlapců přímo do uretry
- vymočení/vyprázdnění močového měchýře před začátkem plnění

Průběh vyšetření

- katetrizace močového měchýře- mimo rtg pracoviště pediatrem či urologem
  - výživová cévka
  - Mezokain (počkat několik minut), u chlapců přímo do uretry
- vymočení/vyprázdnění močového měchýře před začátkem plnění
- infuzní set s jodovou kontrastní látkou
  - zahřáto na tělesnou teplotu

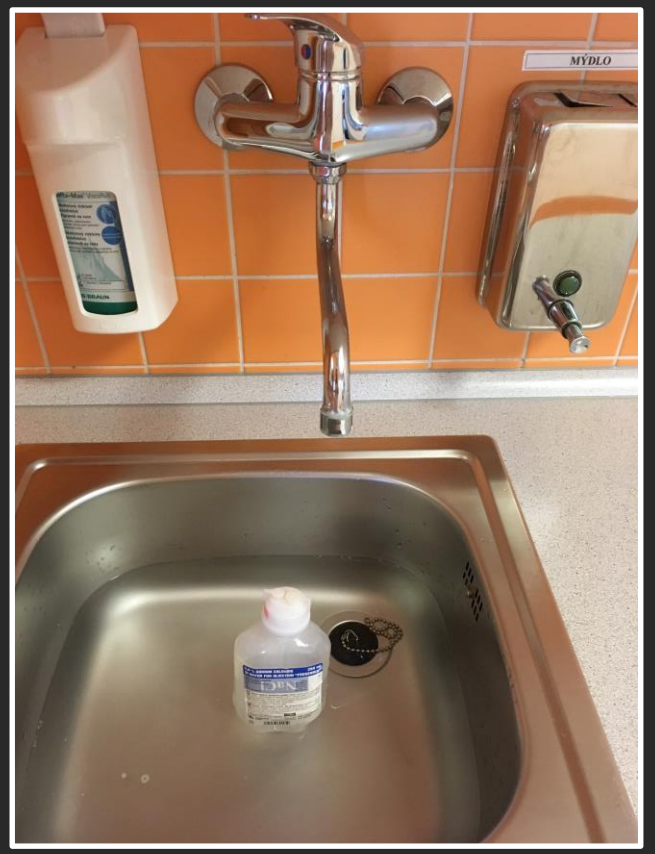

Průběh vyšetření

- katetrizace močového měchýře- mimo rtg pracoviště pediatrem či urologem
  - výživová cévka
  - Mezokain (počkat několik minut), u chlapců přímo do uretry
- vymočení/vyprázdnění močového měchýře před začátkem plnění
- infuzní set s jodovou kontrastní látkou
  - zahřáto na tělesnou teplotu
  - koncentrace – 120-180 mg jodu/ml
  - množství – odhadovaná kapacita moč. měchýře (v ml)
    - [děti starší 2 let: (věk+2) x 30; do 2 let: 7 x váha]

Průběh vyšetření

- katetrizace močového měchýře- mimo rtg pracoviště pediatrem či urologem
  - výživová cévka
  - Mezokain (počkat několik minut), u chlapců přímo do uretry
- vymočení/vyprázdnění močového měchýře před začátkem plnění
- infuzní set s jodovou kontrastní látkou
  - zahřáto na tělesnou teplotu
  - koncentrace – 120-180 mg jodu/ml
  - množství – odhadovaná kapacita moč. měchýře
    - [děti starší 2 let: (věk+2) x 30; do 2 let: 7 x váha]
  - výška – 40-100 cm H_2O, pomalejší rychlostí
  - ukončení – nucení na močení, u novorozenců a kojenců cyklické plnění

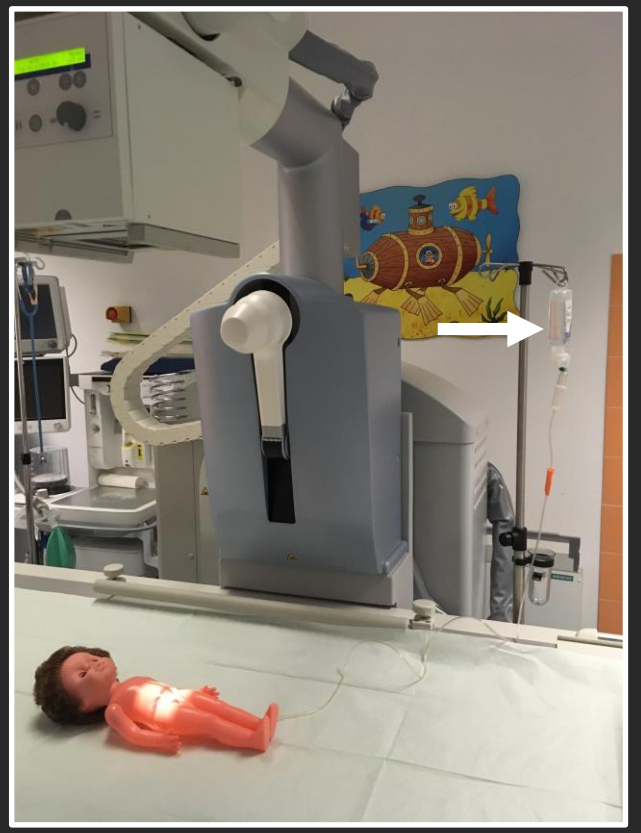

Průběh vyšetření

- trvání 20-30 minut

1. Snímek během plnění – AP projekce
2. Bilat. šikmá na UVJ při plném m.m. – ureterokéla, divertikly, VUR I.st
3. Uretra, ledviny během mikce – šikmá projekce
4. 5-10 min. po mikci – při VUR vyššího stupně k vyloučení obstrukce odtoku moči

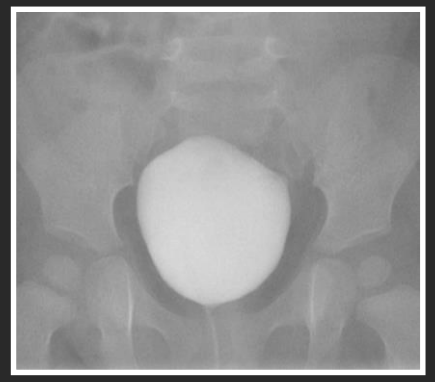

ALARA

- pulzní skiaskopie

ALARA

- pulzní skiaskopie
- nepoužívat mřížku, magnifikaci

ALARA

- pulzní skiaskopie
- nepoužívat mřížku, magnifikaci
- zaměření primárního svazku pomocí světelného značení

ALARA

- pulzní skiaskopie
- nepoužívat mřížku, magnifikaci
- zaměření primárního svazku pomocí světelného značení
- využívat clony

ALARA

- pulzní skiaskopie
- nepoužívat mřížku, magnifikaci
- zaměření primárního svazku pomocí světelného značení
- využívat clony
- zkrácení skiaskopického času

ALARA

- pulzní skiaskopie
- nepoužívat mřížku, magnifikaci
- zaměření primárního svazku pomocí světelného značení
- využívat clony
- zkrácení skiaskopického času
- omezit exponované snímky, last image hold

Typické patologické nálezy

- VUR
- chlopeň zadní uretry
- zdvojený dutý systém ledviny, ureterokéla
- neurogenní močový měchýř
- anorektální malformace, kloaka

VUR

- International Reflux Study in Children, 1985

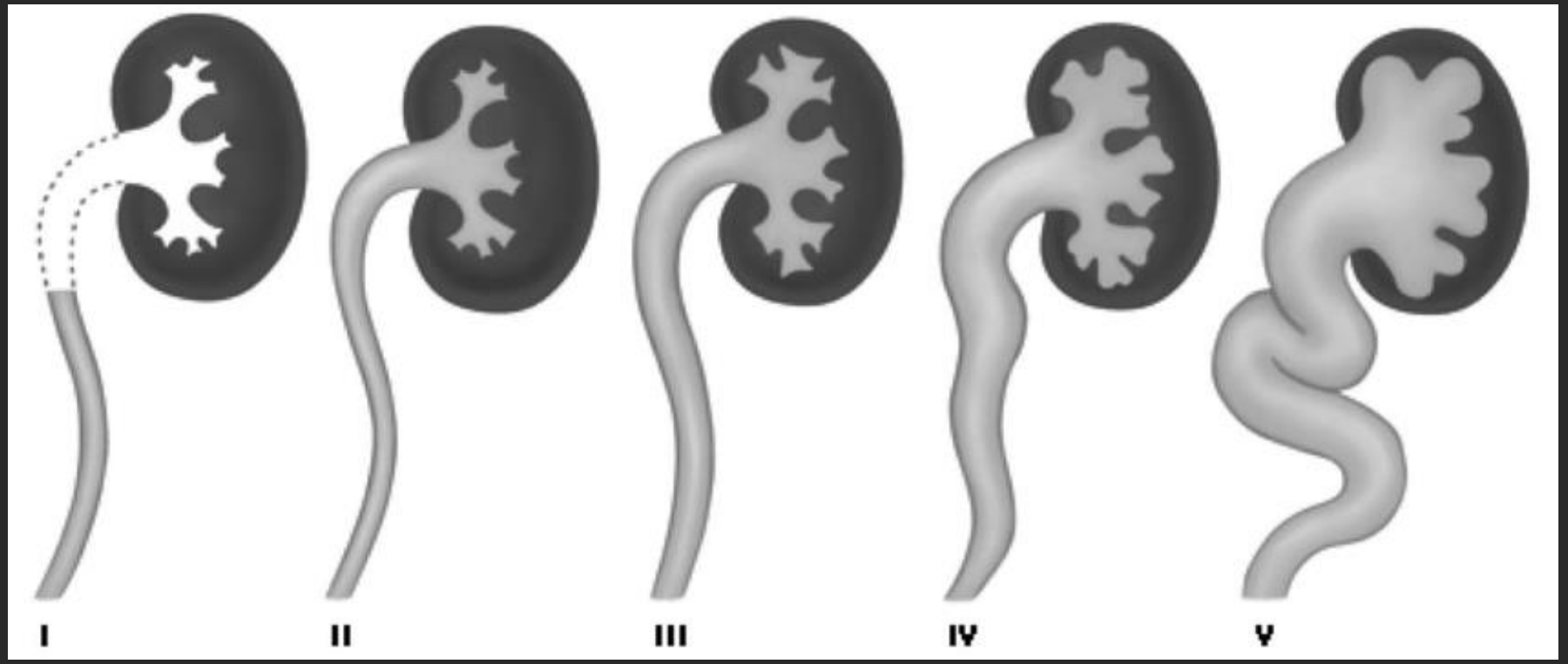

https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2842127/

VUR

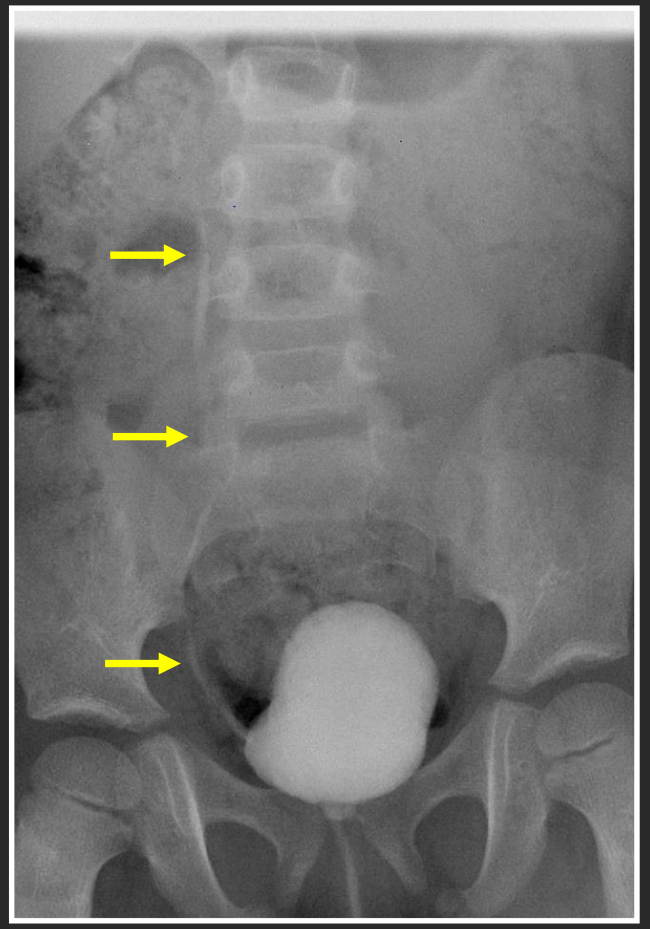

VUR I. stupně

VUR

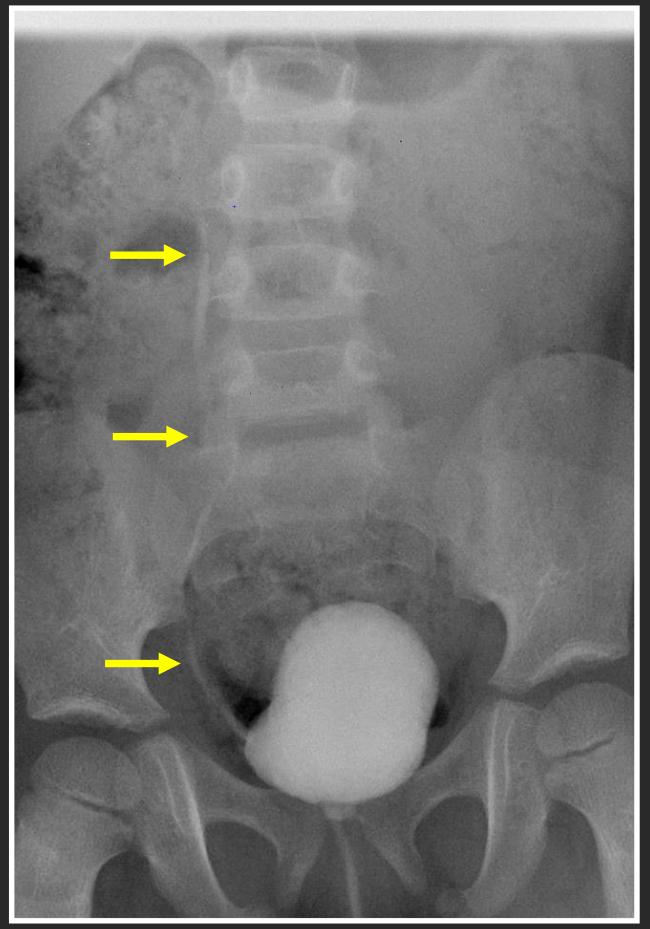

VUR I. stupně

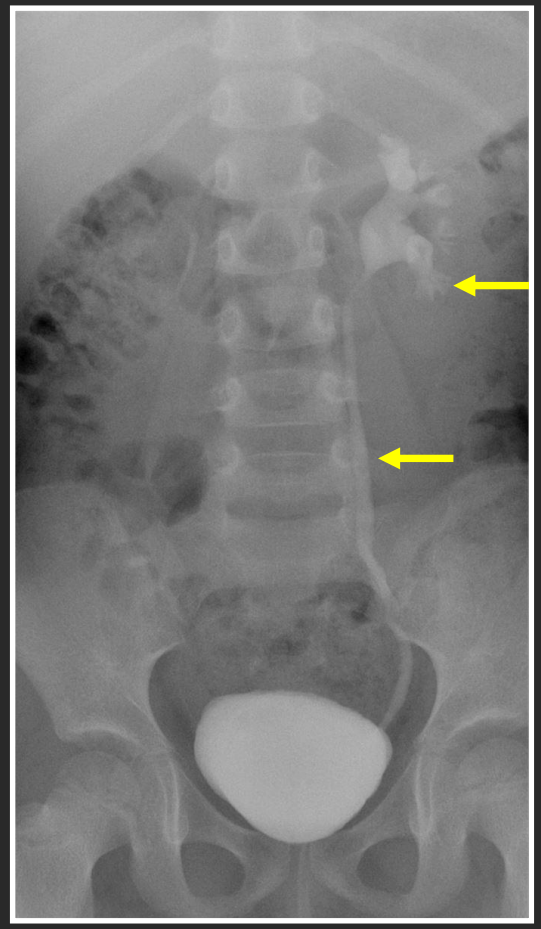

VUR II. stupně

VUR

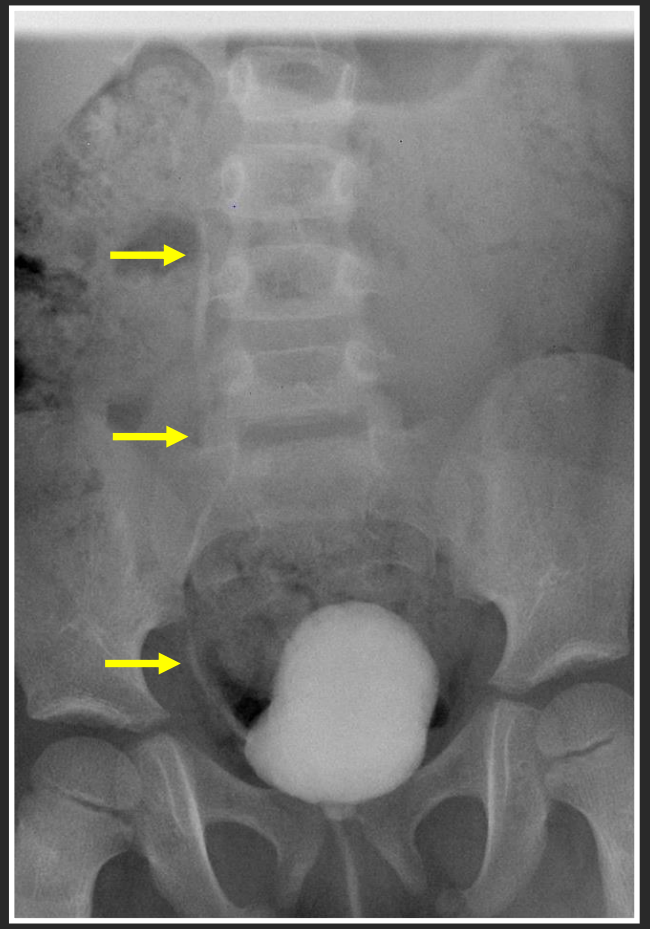

VUR I. stupně

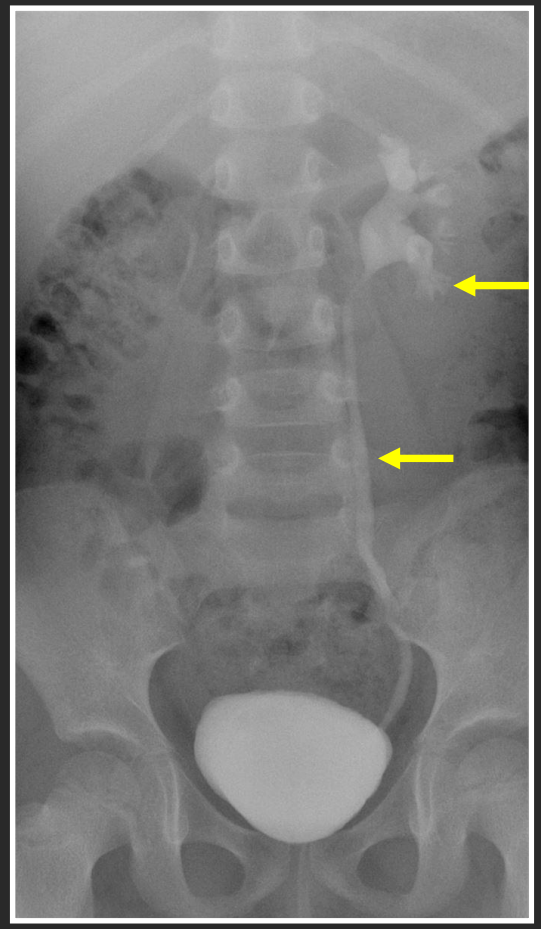

VUR II. stupně

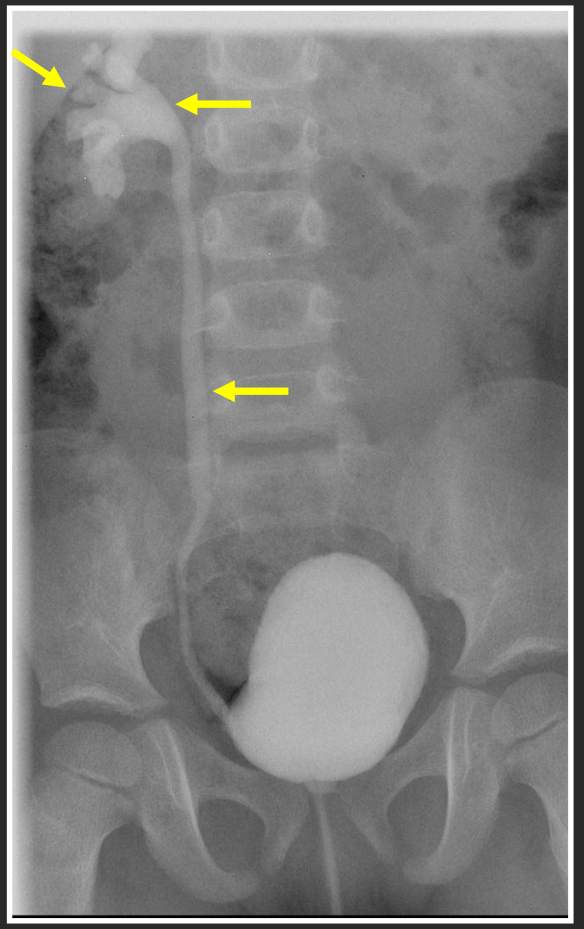

VUR III. stupně

VUR

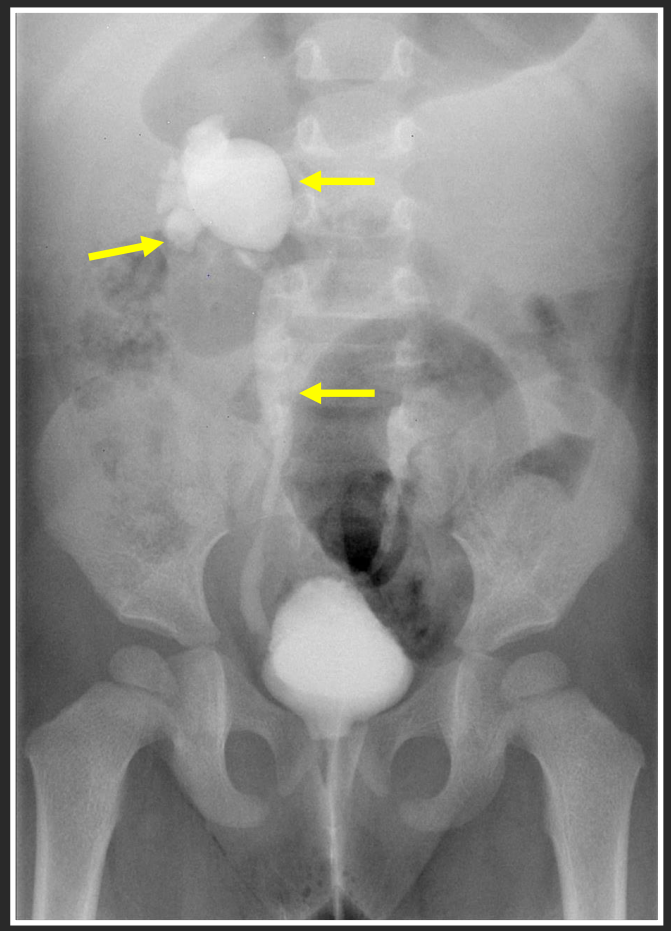

VUR IV. stupně

VUR

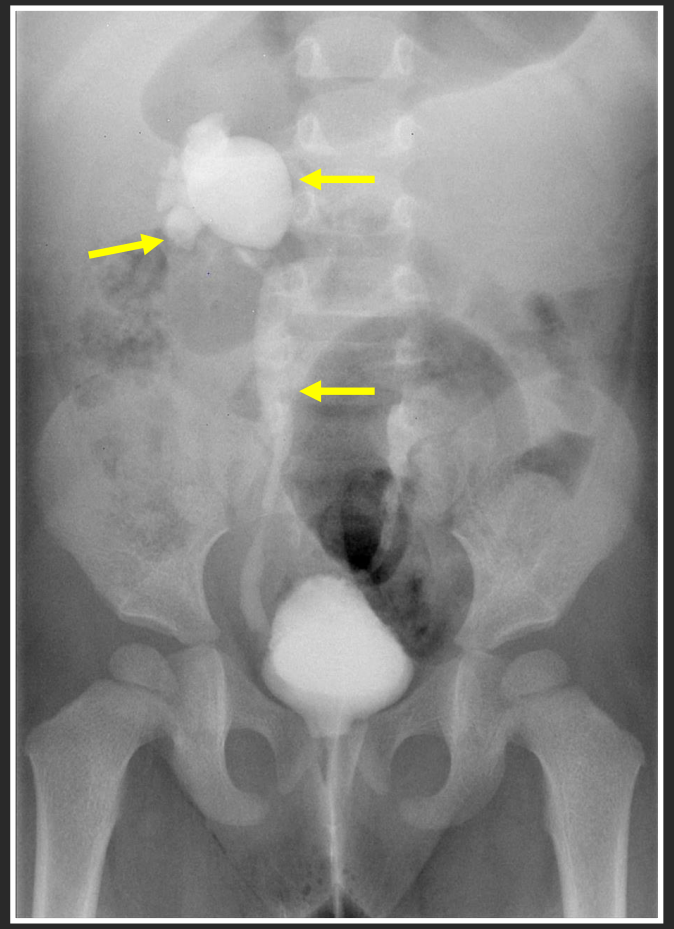

VUR IV. stupně

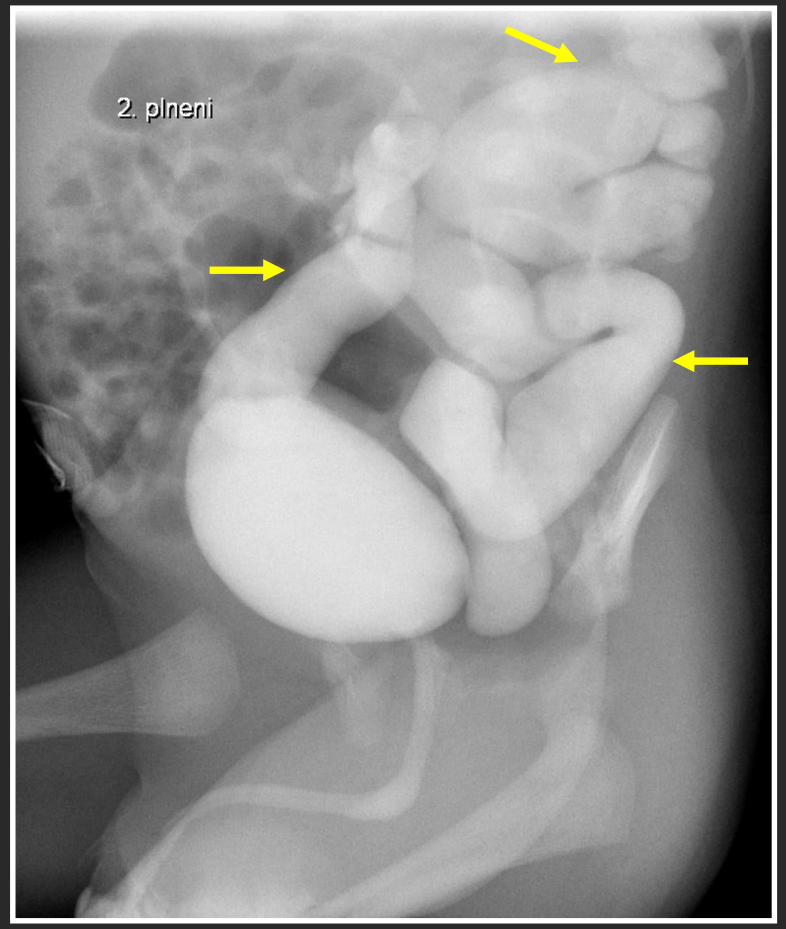

VUR V. stupně

Chlopeň zadní uretry

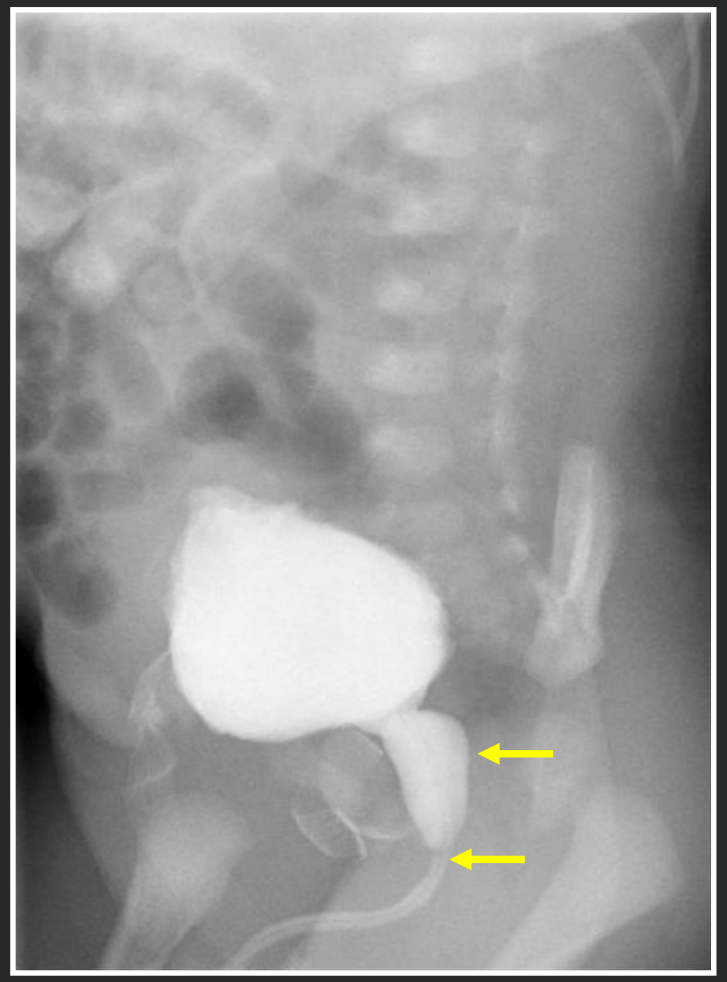

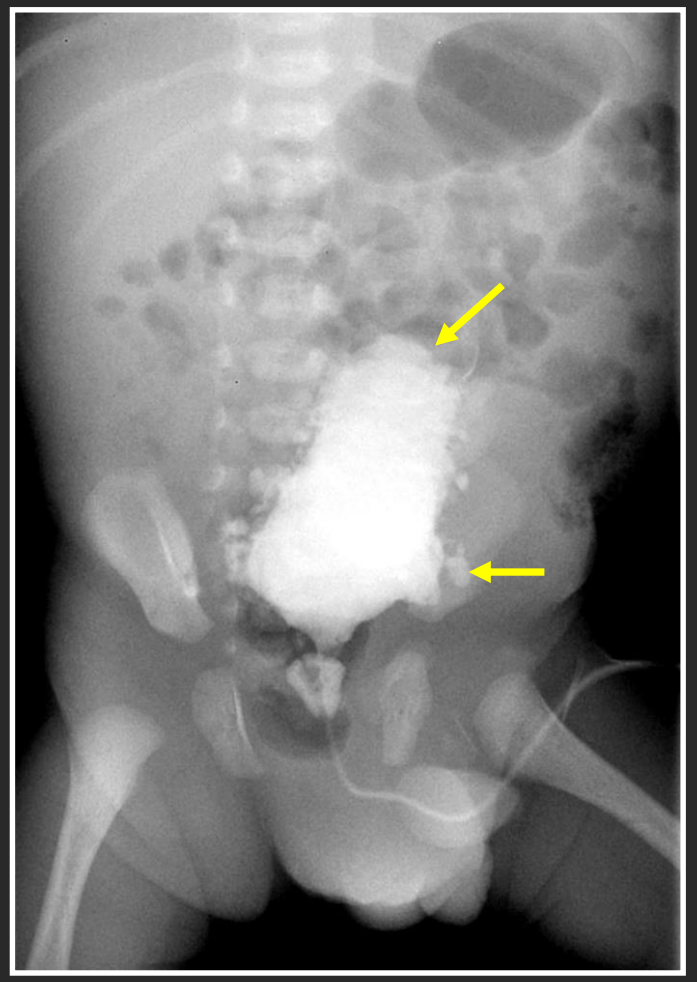

Zdvojený dutý systém ledviny, ureterokéla

- ektopické ústí → ureterokéla → obstrukce HMC horního segmentu
- ortotopické ústí → VUR do dolního segmentu→ „obraz svěšené lilie“

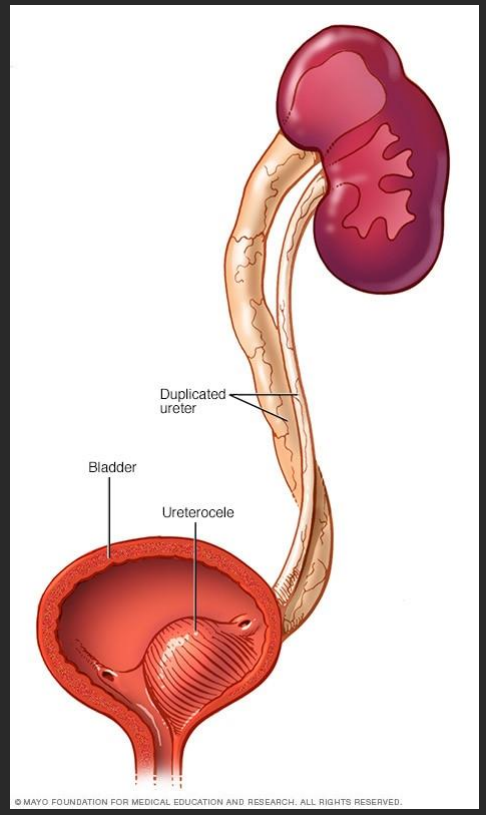

http://radiolopolis.com/radiology-cases/radiology-images-radiology-teaching-files/abdominal-imaging/drooping-lily-sign-6776.html#.WxbJTLHyrUo

Zdvojený dutý systém ledviny, ureterokéla

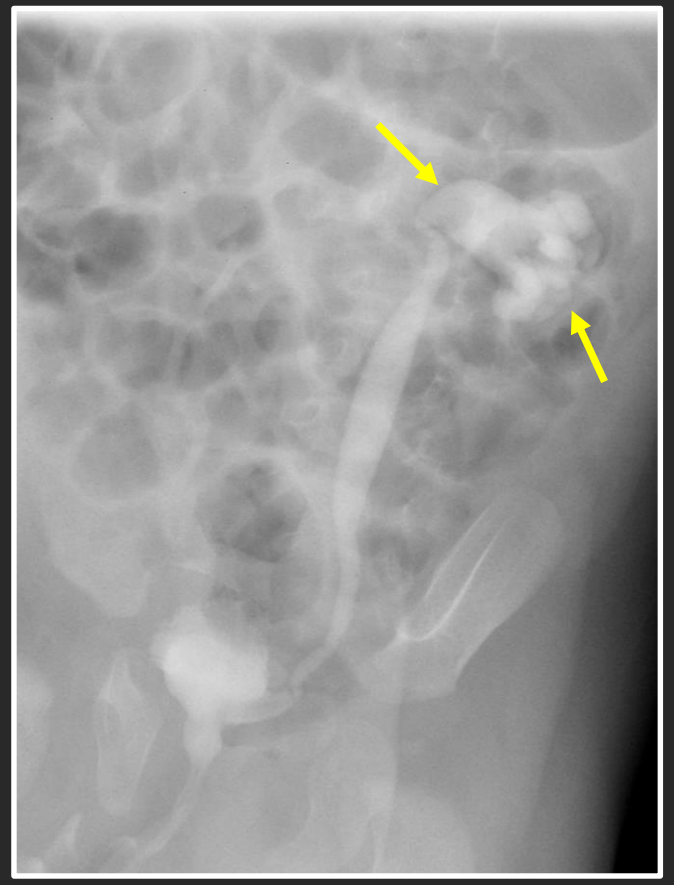

Zdvojený dutý systém ledviny, ureterokéla

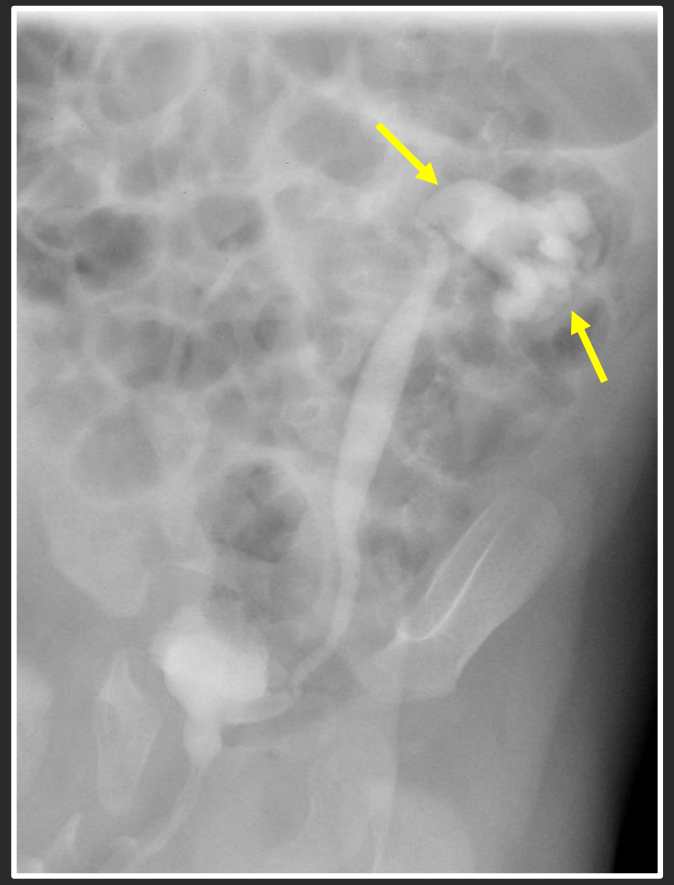

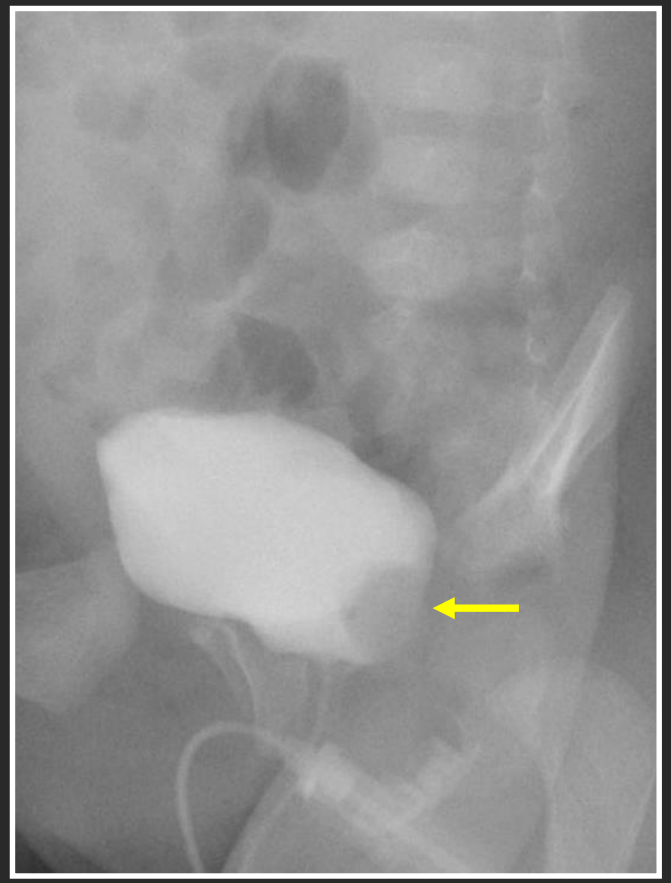

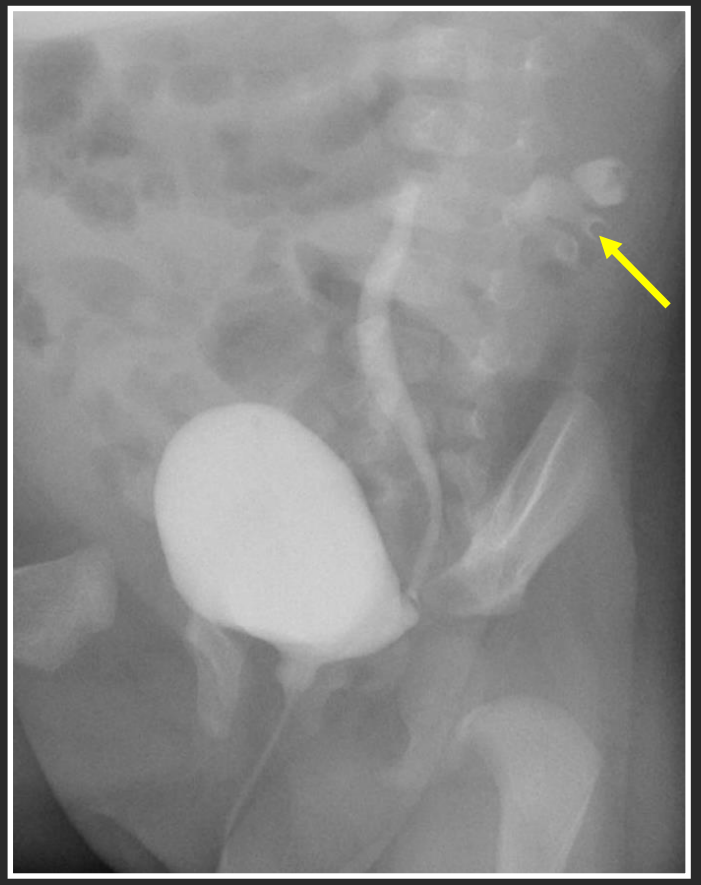

Neurogenní močový měchýř

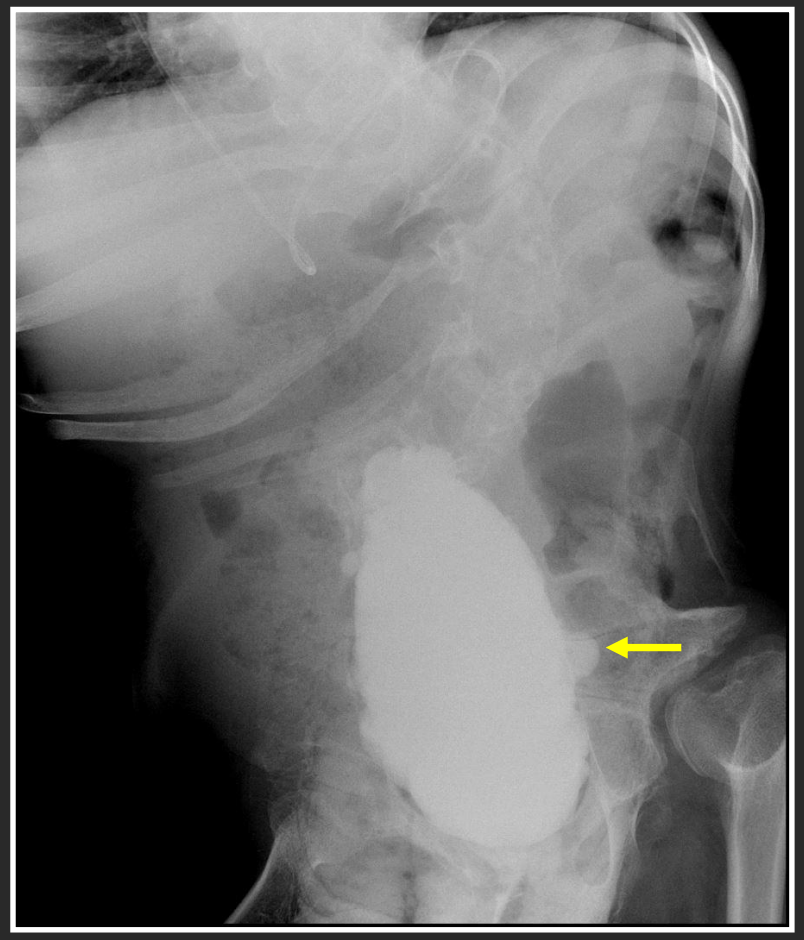

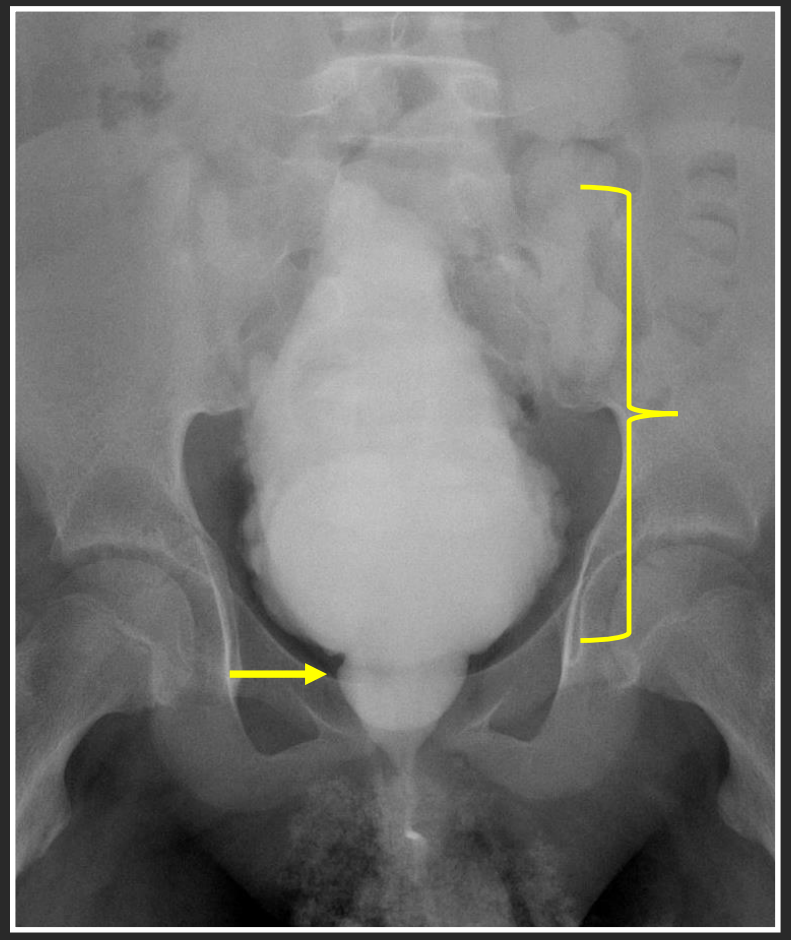

Anorektální malformace, kloaka

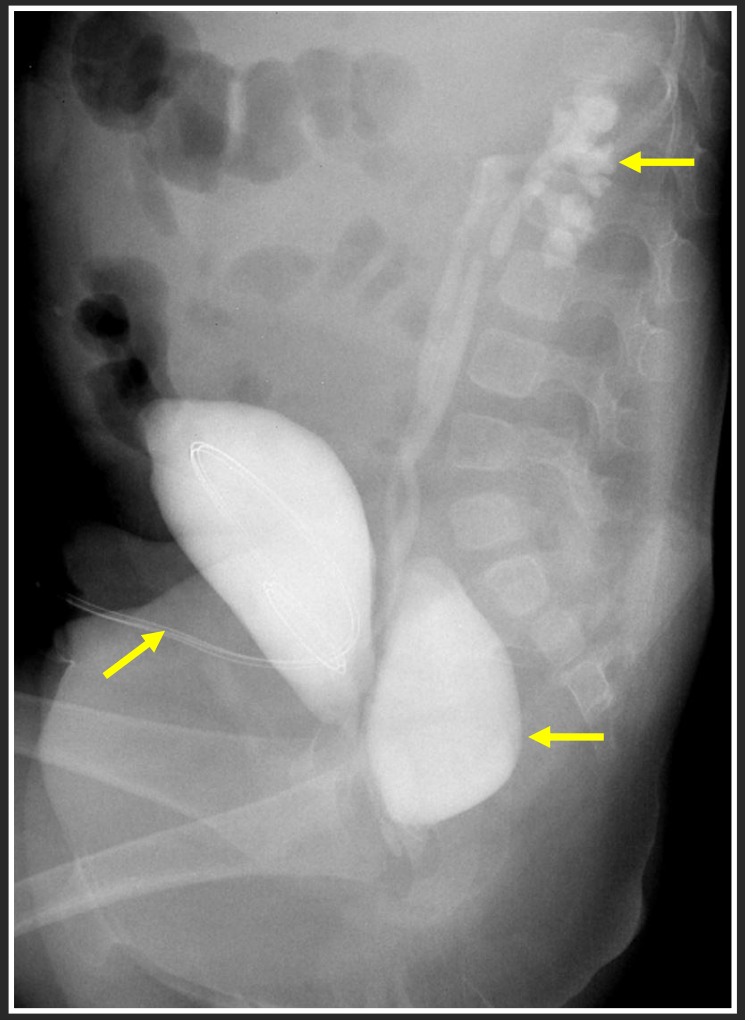

Take home message

- MCUG není metodou první volby
- Náročné, stresující vyšetření pro všechny zúčastněné
- ALARA

VIII. Motolský den
zobrazování v pediatrické radiologii
7. 6. 2018, FN Motol

Děkuji za pozornost.